

Aan de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie
De heer mr. F. Teeven
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Betreft : reactie op de conceptregeling tot wijziging van de Verlofregeling tbs
Contactpersoon : mr. D. van der Hoeven/ mr. K.H. Hinders
Doorkiesnummer : 070-3619354
E-mail : d.van.der.hoeven@minvenj.nl
Datum : 14 november 2011
Uw kenmerk : 5704804/11/DJI
Ons kenmerk : CR35/1077004/2011/DvdH/TvV

Geachte heer Teeven,

Bij brief van 14 september 2011 heeft u de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (hierna te noemen de Raad) gevraagd te adviseren over de conceptregeling tot wijziging van de ministeriële Verlofregeling tbs.¹

De belangrijkste wijziging die wordt voorgesteld houdt in dat ter beschikking gestelden die in een longstayvoorziening verblijven geen begeleid verlof meer krijgen tenzij voor hen een laag beveiligingsniveau is vastgesteld (artikel 12). Longstaypatiënten bij wie een gemiddeld of hoog beveiligingsniveau wordt vastgesteld, komen niet meer in aanmerking voor begeleid verlof. Met deze wijziging wordt uitvoering gegeven aan het voornemen (in het regeer- en gedoogakkoord en in de beleidsbrief aan de Tweede Kamer van 17 februari 2011²) de longstay te versoberen.

Standpunt van de Raad

De Raad stelt voorop dat niet duidelijk is wat de grondslag is van de voorgestelde wijziging, nu deze niet wordt gemotiveerd.

¹ Regeling van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, nr. 5701009/11/DJI, houdende wijziging van de Verlofregeling tbs in verband met een wijziging van de bepalingen inzake verlof in het geval van longstay en enkele tekstuele aanpassingen.

² Kamerstukken II, vergaderjaar 2010-2011, 29452, nr. 138.

Daarnaast is het de vraag hoe de voorgestelde wijziging zich verhoudt tot het uitgangspunt dat ook voor tbs-patiënten met een longstaystatus uitzicht moet blijven bestaan op behandeling ter bewerkstelling van terugkeer in de maatschappij.³ Hoewel resocialisatie bij deze patiënten geen doel van het verlov is, kan verlov wel bijdragen aan het verkennen van de mogelijkheden van terugkeer naar een behandelafdeling of doorstroming naar een minder beveiligde setting (longcare / GGZ). In dit verband kan voorts worden gewezen op het Beleidskader Longstay Forensische Zorg, waarin tot uiting is gebracht dat in de longstay -in het kader van een humane tenuitvoerlegging van de tbs- wordt gestreefd naar een zo hoog mogelijke kwaliteit van leven en zorg om de tbs-gestelde perspectief op ontwikkeling te bieden. De mogelijkheid tot begeleid verlov levert hieraan een belangrijke bijdrage.

De Raad wijst tevens op het equivalentiebeginsel: de zorg in de longstay dient gelijkwaardig te zijn aan de zorg voor chronische patiënten die binnen de GGZ in een gesloten setting verblijven (uiteraard met inachtneming van de veiligheidseisen) en bij wie het begeleid verlov, net als bij longstaypatiënten, geen resocialisatiedoel dient.

De wijziging raakt naar de mening van de Raad ook aan de beginselen van een goede bejegening. De beoordeling van de mogelijkheid van (hernieuwde) behandeling van longstaypatiënten moet op strikt geïndividualiseerde wijze plaatsvinden; een categorale uitsluiting van een groep patiënten van verlov past daar niet bij.

Het voorgaande brengt de Raad ertoe de voorgestelde wijziging te ontraden. Ook het imago van de tbs, dat al langere tijd als een serieus te nemen probleem wordt gezien, is niet gebaat bij een maatregel die het verblijf op de longstay nog langer kan doen voortduren dan thans al het geval is.

Bijkomend wijst de Raad nog op enkele praktische punten.

1. De wijziging van de verlofregeling voor longstaypatiënten wordt voorgesteld op een moment waarop het Beleidskader nog niet is geïmplementeerd noch geëvalueerd. Het is naar het oordeel van de Raad wenselijk zowel de implementatie als de evaluatie van het Beleidskader af te wachten alvorens over te gaan tot incidentele wijzigingen als de onderhavige.
2. Het is de Raad niet duidelijk op welke manier de voorgestelde beveiligingsniveaus worden vastgesteld. Om uitvoeringsproblemen te voorkomen adviseert de Raad de wijziging pas in werking te laten treden indien a) helder is hoe de beveiligingsniveaus worden vastgesteld

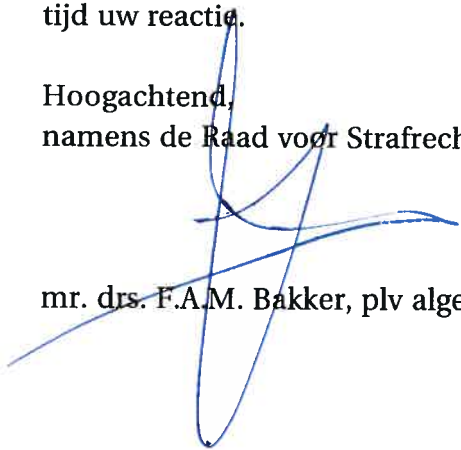
³ Inherent aan de doelstelling van de tbs (art. 2 Bvt).

en b) van alle longstaypatiënten bekend is onder welk beveiligingsniveau zij vallen.

3. In de toelichting bij de voorgestelde wijziging wordt vermeld dat op verzoek van het fpc het beveiligingsniveau tussentijds (dus binnen de periode van drie jaar) kan worden gewijzigd. De Raad staat positief tegenover deze mogelijkheid maar adviseert tevens om tussentijdse wijziging van het beveiligingsniveau ook op verzoek van de patiënt mogelijk te maken.

Met dit advies wil de Raad een bijdrage leveren aan de nadere besluitvorming over de voorstellen en de Raad verneemt graag te zijner tijd uw reactie.

Hoogachtend,
namens de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming,

mr. drs. F.A.M. Bakker, plv algemeen voorzitter